

INNSPILL TIL UTREDNING AV RIKSBLOKK II

Hvordan Riksblokk II-ressursen skal utnyttes i samsvar med medie- og frekvenspolitiske mål.

Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon Ekomloven § 1-1 Formål

Lovens formål er å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse, samt stimulere til næringsutvikling og innovasjon.

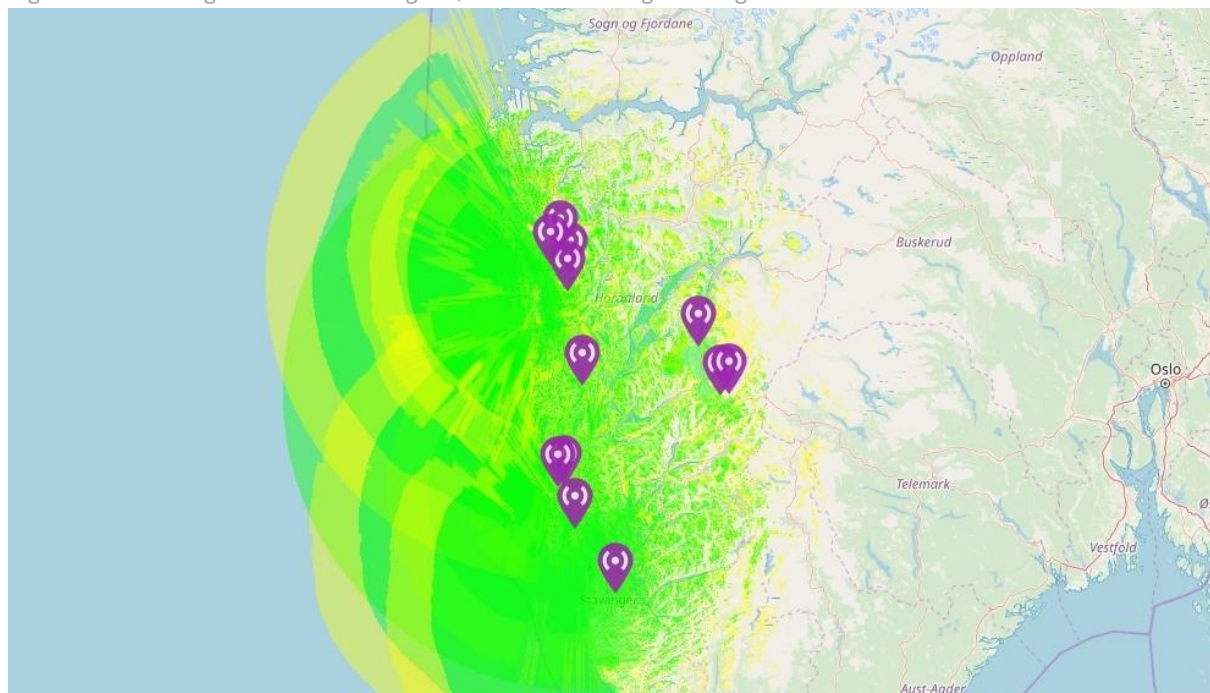
A-Media AS har benyttet Riksblokk II i over to år. Dette er gjort i samarbeid med Norkring og i henhold til konsesjonsbestemmelsene. Dette har vært en formidabel suksess og ført til kraftig vekst i mangfoldet og bedre rammevilkår for radioene.

Prosjektet på Riksblokk II ble i 2018 utvidet til også å gjelde lokalblokkene i Bergen og Hardanger. I løpet av 2019 vil ca. 60 innholdskonsesjon være tilknyttet Riksblokk II-samarbeidet.

Det er viktig å påpeke at A-Media AS og innholdskonsesjonærene har gjort betydelige investeringer og etablert virksomhet på Riksblokk II i den tro at konsesjonen skulle vare frem til 2032. At Norkring leverer inn konsesjonen, har vi ikke noe ansvar for.

I så måte må vi kunne forvente at forholdene i denne pågående konsesjonsperiode tilrettelegges for at vi skal kunne fortsette med dette uten noen form for auksjon hvor virksomhetene helt uten grunnlag settes i spill.

Fig.1 Sammenhengende totaldekning i største delen av Rogaland og Hordaland.

Næringsutvikling og innovasjon

A-Media AS er et ingeniørselskap som utvikler kringkastingsteknologi. Teknologien er internasjonalt anerkjent med prosjektet TheRadioHub og vi var i 2016 stolt vinner av innovasjonsprisen under IBC i Amsterdam.

Denne teknologien har i vesentlig grad bidratt til kostnadsreduksjoner for aktørene på Riksblokk II og de tilknyttede Lokalblokkene.

Prisen for leietakerne i Hardanger er kun 500 kroner i måneden. I Bergen-regionen og Rogaland med Sunnhordland er prisen kun fra 4.800 kroner per måned.

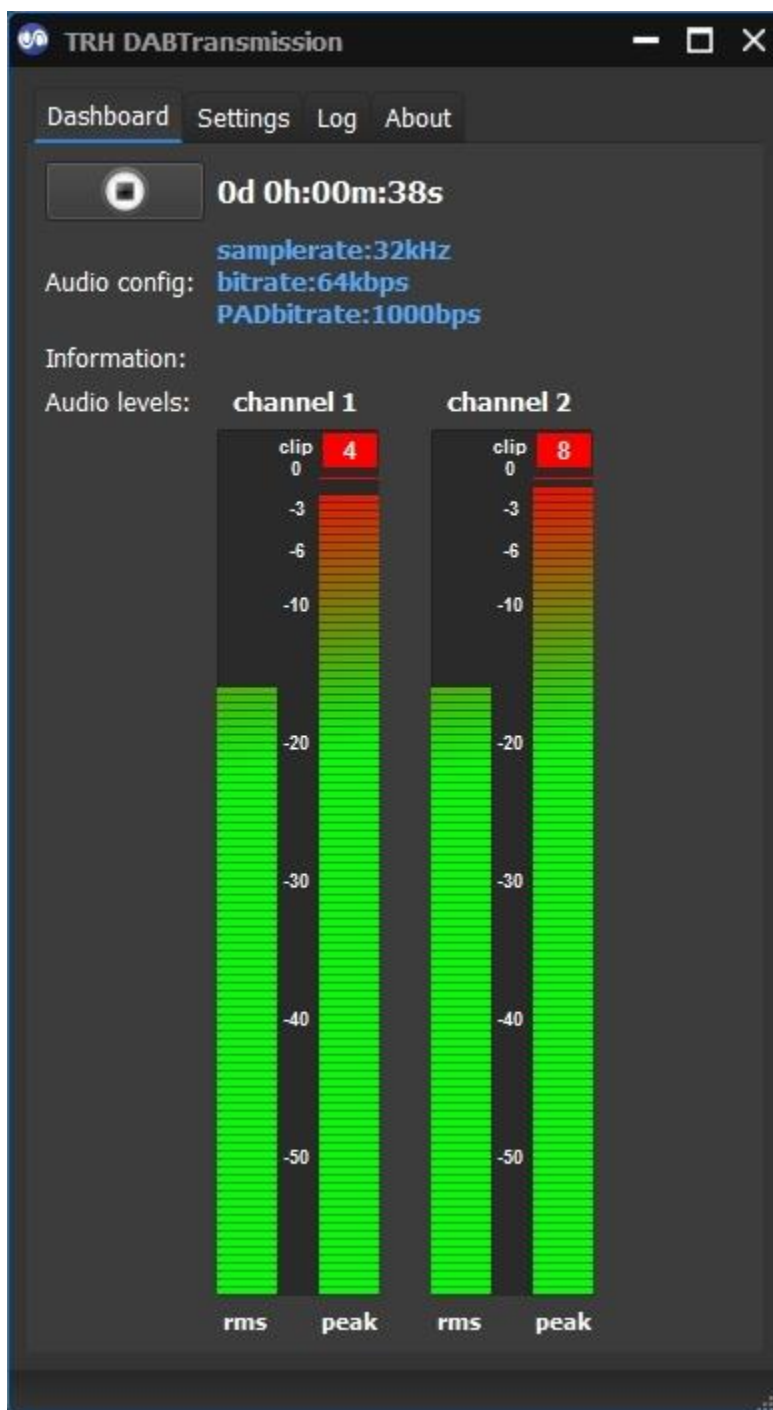
Dette er uten sammenligning landets mest påkostede og teknisk/kvalitetsmessig opparbeidede DAB-anlegg for lokalradio, samt at anlegget er det største i sitt slag. Likevel er det også det desidert rimeligste anlegge å leie seg inn på her i landet. Dette til tross for at det ikke er tilført økonomisk støtte.

Lokalradioene får inkludert i leieprisen også en rekke tekniske løsninger, tjenester og programvare. Innovasjonen i nye og forbedrede tekniske løsninger, sørger for at lokalradioene i langt større grad blir i stand til å møte fremtidens utfordringer.

Dette blir gjort for å sikre at lokalradioene i samarbeidet er klar for fremtiden og at grunnlaget er godt for å opprettholde et stort antall betalingsdyktige lokalradioer.

Er prisen for høy og betingelsene for dårlige er det ikke grunnlag for å drive et DAB-anlegg, slik vi i stor grad ser på Lokalblokka.

Fig 2. Direkteenkoding av lyd fra studio til MUX

Konseptet på Riksblokk II innebærer at lokalradioene får alt fra DAB-dekning til innovative løsninger for smarthøytalere, mobile strømmeløsninger, HiFi-radio, nettløsninger, m.v. inkludert i en rimelig avtale.

Vi leverer alt det radioene trenger for å lykkes på digital plattform og bistår i hele prosessen. På den måten sørger vi for at lokalradioene lykkes. Det er ikke nok bare å tilby DAB-dekning, man må også drive opplæring og bistå med det praktiske. Det er slik A-Media AS har lyktes i Rogaland og Hordaland.

Den innovasjon, næringsutvikling og bærekraft konseptet på Riksblokk II kan vise til, er helt uten sidestykke i norsk radiohistorie.

Hele landet

A-Media AS ønsker nå å kunne tilby den samme tjenesten for lokalradio over hele landet. Vi har hatt kontakt med store deler av bransjen de siste årene og samtlige har tydelig uttrykt at de ønsker vår bistand med digitaliseringen. Vårt konsept er, som vi ser i Rogaland og Hordaland, formålstjenlig for medie- og frekvenspolitiske mål.

Forutsetningen for å lykkes med dette er at vi får muligheten til å bruke Riksblokk II på den samme effektive måten også i andre deler av landet. Ledende radioer både på Østlandet og på Sørlandet har allerede ytret ønske om dette, noe som også [ble omtalt i Aftenposten i fjor](#).

Dersom vi skal etablere såpass betydelige investeringer over hele landet, er det imidlertid en forutsetning at vi på lik linje med aktører i lokalblokka, får tilgang til å søke om økonomiske midler.

I mange områder finnes det allerede DAB-anlegg for lokalblokka. Da vil vi kunne konvertere disse til Riksblokk II og på den måten ivareta investeringer som allerede er gjort. På den måten kan vi gjøre disse nettene bærekraftige.

Ingen konkurranse

Det er viktig å understreke at A-Media AS med Riksblokk II-prosjektet på ingen måte ønsker å etablere nye DAB-nett i konkurranse med eksisterende DAB-nett på lokalblokka.

Radioene må selv ønske vårt tilbud om lavere kostnader og bedre betingelser. Jeg kan imidlertid vanskelig se for meg at noen skulle ha motforestillinger mot å spare mye penger og få langt bedre forutsetninger.

Det har vårt prosjekt i Rogaland og Sunnhordland så tydelig dokumentert.

Tildelingskriterier

En auksjon er ikke formålstjenlig så lenge Riksblokk II skal brukes for lokalradio. La lokalradioene selv avgjøre hvilket tilbud de ønsker å benytte seg av. Er det flere søkere i et område, la de berørte radioene selv avgjøre i en høring.

Prosessvarsel

Lokalradioenes interesser må alltid settes først. En aksjon vil i dette tilfeller for radioene i Rogaland og Hordaland være direkte i strid med formålet om mangfold.

Vi har allerede opparbeidet virksomheter og gjort investeringer i den tro at konsesjonsbetingelsene var intakt frem til 2032. Vi har ikke noe skyld i at Norkring valgte å levere inn konsesjonen på Riksblokk II og har således krav på et særskilt vern.

Det vil etter vår oppfatning være grovt urimelig å utsette de berørte virksomhetene for en auksjon hvor retten til å ivareta eksisterende virksomhet og investeringer settes på spill.

Skadepotensialet for de berørte virksomhetene er av en så avgjørende karakter at vilkårene for en midlertidig forføyning åpenbart vil være til stede.

Dersom NKOM igjen skulle insistere på en bransjefiendtlig auksjon, vil lokalradioene og A-Media AS sørge for å få auksjonen prøvd for retten.

Oppdeling av Riksblokk II

Det må være en viss buffersone mellom gjenbruken av Riksblokk II, men på grunn av de høye frekvensene og naturlige hindringer som finnes i topografien, er et ingen stor utfordring med å gjøre bruk av den samme frekvensressursen i flere deler av landet. En fornuftig bruk av sendereffekt og antennekonfigurasjon er også noe man bør se på i mange tilfeller.

Vi må kunne bruke frekvensressursen på Riksblokk II både på Vestlandet, Sørlandet, Østlandet, Midt-Norge og Nord-Norge med egne dekningsområder. Disse områdene kan i utgangspunktet fastsettes av NKOM, men med mulighet for en viss fleksibilitet etter ønsker fra radioene.

Opparbeidelse på anbud

Det har aldri vært en god ide å la lokalradioene, uten kompetanse, bygge ut DAB-nett. En tilknytting til en profesjonell Ekomnet- autorisert part burde må være et krav på Riksblokk II.

Et alternativ vil være å legge ut Riksblokk II utbyggingen på anbud hvor kvalifiserte selskap får delta i en anbudskonkurranse. I det tilfellet må region Vestlandet holes utenfor, ettersom et tilfredsstillende DAB-nett allerede eksisterer.

Forutsigbarhet

Et av de største problemene med dagens forvaltning, er at radioene ikke vet noe om fremtiden. Anleggskonsesjonene på Lokalblokka har i tillegg liten eller ingen dialog med lokalradioene og det er i all hovedsak egne interesser som blir ivaretatt. Det fører til at mangfoldet taper og mistro oppstår. Mange steder ser vi derfor at mange nå trekker seg fra DAB.

Prinsippet med søknader om støtte til utbygging er også en faktor som skaper vesentlig usikkerhet og enorme forsinkelser i prosjektene.

Det er umulig å vite om eller hvor mye man får i støtte og derfor er det heller ikke mulig å planlegge en fullstendig utbygging og gjennomføring av utbyggingen på en effektiv og kostnadsbesparende måte.

I noen tilfeller vil man finne at støtteordningen faktisk har påført prosjektet ikke ubetydelige tap, og at den i så måte forvaltes mot sin hensikt. Stykkevis og delt utbygging er en av de største årsakene til at DAB på lokalblokka i dag ikke er bærekraftig.

Et anbud vil i så måte være langt mer effektivt både i forhold til kostnader og tidsbruk.

Med finansiering av støtteordningen og mulighet for innovasjonslån, ville konsept på Riksblokk II kunne utbygges for hele landet og for alle landets lokalradioer i løpet av bare 2-3 år.

Dette ville garantere for at lokalradioene over hele landet fikk et bærekraftig alternativ på DAB og tilgang til innovativ og fremtidsrettet teknologi i henhold til lov og forskrifter. Samtidig ville støttemidlene i langt større grad bidra til formålet, samt at kostnaden med utbyggingen ville bli vesentlig rimeligere for samfunnet.

FM vs. DAB

En strukturert plan med anbud på DAB-utbygging ville også gi et langt bedre grunnlag for å sette en slukkedato for FM. Det er urimelig å stenge FM-nett for ressursvake lokalradioer før det finnes et bærekraftig alternativ på DAB.

Tilsynene ber om tilbakemelding fra alle interesserte parter på følgende punkter:

1. Hvilke tjenester bør frekvensblokka benyttes til fremover?

Regionblokk for lokalradio: Nisjeradio er grunnlaget for mangfoldet i formålet. Det betyr at radioene sikter seg inn på en bestemt målgruppe i befolkningen. Med den konkurransesituasjonen radioene opplever nå i forhold til nye digitale medier, forsvinner det økonomiske grunnlaget for å drive lokalradioer i mange områder. Ved å legge forholdene til rette for et vesentlig større dekningsområde, øker også inntekstpotensialet for radioene samt at man får et langt større lytterpotensiale. Dette gir bærekraftige radioer i den nye konkurransesituasjonen.

Mer for mindre (Ekomloven): Med større områder er det også flere radioer som kan bidra til å dekke kostnadene. Kapasiteten i frekvensblokker blir på den måten også i langt større grad utnyttet og kostnadene for hver enkelt lokalradio blir vesentlig lavere.

2. Bør det gjelde særskilte vilkår, og i så fall hvilke, for at ressursen i størst mulig grad skal bli benyttet?

Samarbeid med lokalblokkene: Hensikten med Riksblokk II-prosjektet må være å bidra til at alle lokalradioer her i landet får den dekningen de trenger for å lykkes (viser til punkt 1).

Særvilkåret må være at konsesjonærer på Riksblokk II må søke samarbeid med aktører i Lokalblokka for å bidra til lavere kostnader og bedre dekning for alle.

Hardanger-modellen: Etter at Riksblokk II anlegget ble tatt i bruk av et stort antall radioer på Vestlandet, var det naturlig å spørre om de ønsket tilleggsdekning i Hardanger. For bare 500 kroner fikk alle aktørene tilgang til dekning i området, og på den måten ble mangfoldet utvidet til denne regionen og lokalradioen i området fikk god DAB-dekning for bare 500 kroner i måneden.

Dette er en modell som kan benyttes over hele landet og som dermed vil garantere for bærekraftige vilkår på DAB for alle landets radioer.

3. Dersom frekvensblokka skal benyttes til digital radio:

* hva er fordelene/ulempene med å dele opp Riksblokk II til eventuelle lokale nett/storbynett? Fordeler som beskrevet over. Jeg ser ingen ulemper med dette.

* Hvilken tildelingsform bør benyttes dersom det foreligger konkurranse om ressursen?

Tildeling ved høring: Dersom det er mer enn én søker, sendes aktørenes planer ut på høring blant de involverte radioene. Dette blir da en skjønnhetskonkurranse hvor aktørene må konkurrere om å tilrettelegge for de beste forutsetningene for radioene, som dermed er sikret det beste alternativet.

* Er det mediemangfoldsmål og eventuelle andre kulturpolitiske hensyn som bør vektlegges ved vurderingen av fremtidig bruk av denne ressursen?

Nei, mangfoldet og muligheten for bærekraftige DAB-nett er krevende nok i seg selv å få til. Modellen vi har etablert bidrar i seg selv til mediemangfold.

4. Andre problemstillinger og oppfatninger om temaet enn de ovennevnte ønskes også velkommen?

Utbygging på Riksblokk II må ha samme status som Lokalblokka i forhold til økonomisk støtte.

Mvh

Egil M Solberg
A-Media AS